



Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap

Rechtsgrond

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, artikel 57, §2.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn begrotingsakkoord gegeven op 29 september 2023;
- VARIO heeft advies NR 33 gegeven op 7 november 2023;
- De Raad van State heeft de aanvraag om advies over het ontwerp van het besluit, welke op 13 november 2023 werd ingediend, ingeschreven op de rol van de afdeling Wetgeving van de Raad van State onder het nummer 74.857/1 en op 17 november 2023 van de rol afgevoerd, overeenkomstig artikel 84, § 5, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap;
- het besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. In artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014 en 24 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 4° wordt de zinsnede "II.12.4°" vervangen door de zinsnede "II.12.2°";

2° in punt 16° wordt de zinsnede "binnen het domein Economie, Wetenschap en Innovatie waarin onderzoeksinformatie op een transparante en geautomatiseerde manier kan doorstromen en kan worden uitgewisseld en ontsloten op een open en herbruikbare manier" vervangen door de zinsnede "van de Vlaamse overheid voor onderzoeksinformatie, vermeld in artikel 2/3 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid";

3° er wordt een punt 16°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"16°/1 IOF-mandaat: Een IOF-mandaat wordt opgenomen door een valorisatieprofessional die nauw samenwerkt met de interfacediensten van de universiteiten en de hogescholen, en die de onderzoekers ondersteunt en begeleidt om het technologiereadinessniveau (TRL) en commercieelreadinessniveau (CRL) van hun onderzoeksresultaten te verhogen. Het hoofddoel van een IOF-mandaat is de impact van de onderzoeksresultaten in de maatschappij te vergroten. Dat wordt bereikt door valorisatiegerichte activiteiten te leiden, zoals het bepalen van de intellectuele-eigendomsstrategie, het aantrekken van financiering die gericht is op valorisatie, het opzetten van samenwerkingen met de industrie, het sluiten van licentieovereenkomsten en het creëren van spin-offs. Bij al die activiteiten houdt de houder van een IOF-mandaat rekening met ethische en duurzaamheidsprincipes en de geldende regelgeving van de universiteiten en de hogescholen;";

4° er wordt een punt 18°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"18°/1 onderneming: een onderneming als vermeld in artikel I.1 van het Wetboek van economisch recht, afgekort WER;".

Art. 2. In artikel 4 van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2020, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"Het strategisch basisonderzoek en het toegepast wetenschappelijk onderzoek, gefinancierd door IOF-middelen, hebben een economisch of economisch-maatschappelijk doel met een marktconform financieel rendement. Het onderzoek kan behoren tot alle wetenschappelijke disciplines. Ten minste 25% van de IOF-middelen wordt besteed aan de loonkosten van de IOF-mandaten. Voor de IOF-mandaten werkt iedere associatie een loopbaanbeleid uit waarin minstens twee verschillende mandaattypes worden gedefinieerd. De invulling van het type mandaat is afhankelijk van de omvang, de doelstelling en het strategische belang ervan. Kandidaten zijn houder van een doctoraat op proefschrift of hebben minstens vijf jaar ervaring in de uitvoering of organisatie van toegepast wetenschappelijk onderzoek of strategisch basisonderzoek of hebben gelijkwaardige ervaring in de industrie.".

Art. 3. In artikel 5, §3, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014 en 24 mei 2019, wordt in het vijfde lid de derde zin opgeheven.

Art. 4. In artikel 7, eerste lid, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1°, wordt het woord "bedrijfsleven" vervangen door de woorden "het bedrijfs- en maatschappelijk leven";

2° in punt 1°, d), wordt het woord "advisering" vervangen door de woorden "en economisch-maatschappelijke advisering met een marktconform financieel rendement";

3° in punt 2° wordt het woord "valorisatie" vervangen door de woorden "en economisch-maatschappelijke valorisatie met een marktconform financieel rendement";

4° in punt 2°, e), wordt het woord "bedrijven" vervangen door het woord "ondernemingen".

Art. 5. In artikel 8 van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Het strategische plan, vermeld in het eerste lid, bevat al de volgende elementen:

- 1° de strategische visie van de associatie op de opbouw van toepassingsgerichte kennis, de samenwerking met het bedrijfsleven en de valorisatie van wetenschappelijk onderzoek;
- 2° de strategische en operationele doelstellingen die de associatie met het IOF wil bereiken, inclusief de rol van de hogescholen;
- 3° de strategische en operationele doelstellingen die de associatie met de interfacedienst wil bereiken;
- 4° de wijze waarop het IOF past in het ruimere kader van strategisch basisonderzoek en toegepast wetenschappelijk onderzoek van de associatie, met economisch of economisch-maatschappelijk doel en een marktconform financieel rendement;
- 5° de wijze waarop de associatie tot een optimale interfacewerking wil komen binnen de associatie en op associatieniveau, inclusief de ondersteuning van de hogescholen;
- 6° de wijze waarop de associatie tot een optimale samenwerking wil komen tussen de associaties onderling en in het kader van het VLAIO Netwerk. In die samenwerkingen komen minstens het netwerken, de kennisverspreiding en het beantwoorden van kennisvragen van ondernemingen en andere VLAIO Netwerkfactoren en het onderling doorverwijzingen voor;
- 7° de wijze waarop de werking van de interfacedienst aansluit bij de werking van het IOF.";

2° in paragraaf 4 worden de woorden "het technologisch innovatiebeleid" vervangen door de woorden "de innovatie";

3° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

“§5. De associaties sturen, voor 1 februari van het jaar dat volgt op het jaar dat de strategische plannen aflopen, hun nieuwe strategische plannen digitaal naar de Vlaamse minister, bevoegd voor de innovatie, en naar het bevoegde departement. Het departement bezorgt die strategische plannen aan VLAIO.”.

Art. 6. In hoofdstuk V, afdeling 1, van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019, worden een artikel 8/1 en 8/2 ingevoegd, die luiden als volgt:

“Art 8/1. De Vlaamse minister, bevoegd voor de innovatie, legt jaarlijks binnen de perken van de uitgavenbegroting een subsidie vast voor de Industriële Onderzoeksfondsen van de associaties.

Art 8/2. De bedragen van de subsidie, vermeld in artikel 8/1, worden jaarlijks geïndexeerd binnen de perken van de begrotingskredieten die zijn vastgelegd in de uitgavenbegroting, volgens de formule, vermeld in artikel III.5, §9, eerste lid, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013.”.

Art. 7. In artikel 9 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014 en 24 mei 2019, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van het eerste lid wordt voor de volgende associaties in een gegarandeerd minimumpercentage van de totale subsidie voor IOF voorzien:

- 1° Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw: 10,25%;
- 2° Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg vzw: 4,00%;
- 3° Universitaire Associatie Brussel vzw: 9,75%.”.

Art. 8. In artikel 10 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014, 15 januari 2016 en 24 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden in de tweede zin tussen de woorden “de regels” en de woorden “die van” de woorden “en het glijdende tijdvenster als referentieperiode” ingevoegd;

2° in paragraaf 2 wordt in de tweede zin de zinsnede “die van toepassing zijn op de citatiedistributieparameter C2, vermeld in artikel 40/3 en artikel 44/1, §2” vervangen door de zinsnede “en het glijdende tijdvenster als referentieperiode die van toepassing zijn op de criteria voor publicaties en citaties, vermeld in artikel 35 tot en met 40/4”;

3° in paragraaf 4 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Parameter 4 wordt voor de associaties berekend volgens dezelfde regels en het glijdende tijdvenster als referentieperiode die van toepassing zijn op de berekening van de hefboomparameter C4 voor de universiteiten, vermeld in artikel 40/5 en artikel 44/1, §5, van het BOF-besluit, maar dan op het niveau van de associaties in plaats van de universiteiten.”;

4° in paragraaf 6, derde lid, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:
 “2° hetzij via een exclusieve licentieovereenkomst aan de nieuw opgerichte vennootschap waarin voorzien wordt in een exclusief gebruiksrecht van technologie en kennis tegen marktprijs. Dat moet blijken uit ondertekende en gedateerde

contractuele documenten.”.

Art. 9. In artikel 12 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014 en 24 mei 2019, worden de woorden “het technologisch innovatiebeleid” vervangen door de woorden “de innovatie”.

Art. 10. In artikel 13 van hetzelfde besluit worden de woorden “Vlaamse Regering” vervangen door de woorden “ Vlaamse minister, bevoegd voor de innovatie,”.

Art. 11. In hetzelfde besluit wordt een artikel 13/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 13/1. De bedragen van de subsidie, vermeld in artikel 13, worden jaarlijks geïndexeerd binnen de perken van de begrotingskredieten die zijn vastgelegd in de uitgavenbegroting, volgens de formule, vermeld in artikel III.5, §9, eerste lid, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013.”.

Art. 12. In artikel 14 van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019 , worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De subsidie voor de interfaceactiviteiten wordt op de volgende wijze onder de associaties verdeeld volgens een verdeelsleutel die rekening houdt met de verdeling van het wetenschappelijk personeel, en met name enkel met de categorieën zelfstandig academisch personeel, afgekort ZAP, assisterend academisch personeel, afgekort AAP en wetenschappelijk personeel, afgekort WP, over de universiteiten in de periode 2018-2022:

- 1° de Associatie Katholieke Universiteit Leuven vzw: 40,93% van de subsidie;
- 2° de Associatie Universiteit Gent vzw: 31,38% van de subsidie;
- 3° de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw: 12,38% van de subsidie;
- 4° de Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg vzw: 4,50% van de subsidie;
- 5° de Universitaire Associatie Brussel vzw: 10,81% van de subsidie.

In afwijking van het eerste lid ontvangt elke associatie een gegarandeerd minimumaandeel van 5% van de subsidie.”.

Art. 13. In artikel 15 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014, 24 mei 2019 en 5 juni 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zinsnede “conform artikel 5, §3 en §4, van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2013 betreffende de algemene regels inzake subsidiëring” vervangen door de zinsnede “van 20% van de subsidie van jaar n en gecumuleerd maximaal 50% van het subsidiebedrag van jaar n.”;

2° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Binnen de bepalingen van het tweede lid kan er een sociaal passief ten laste van de subsidie aangelegd worden, dat gecumuleerd maximaal 5% van het subsidiebedrag van jaar n bedraagt.”;

3° er wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Als niet voldaan is aan de bepalingen van het tweede of het derde lid, voorziet de associatie in het strategisch plan, vermeld in artikel 8, in een afbouwscenario om uiterlijk tegen 31 december 2027 daaraan te voldoen."

Art. 14. In artikel 17 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014 en 24 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt het getal "20" vervangen door het getal "10";

2° in het tweede lid wordt de zinsnede "en artikel 20/1," opgeheven;

3° er worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"Maximaal 10% van de subsidie aan de IOF van de associaties wordt betaald na de goedkeuring van de rapportering aan FRIS, vermeld in artikel 20/1, in het jaar n+1.

Als de rapportering van een associatie niet voldoet, krijgt de associatie één maand de tijd om de rapportering te vervolledigen. De 10% van de subsidie wordt pas ingehouden als de associatie niet tijdig de ontbrekende informatie kwaliteitsvol aanlevert."

Art. 15. In artikel 18 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019, wordt de zinsnede "(Nr. 2014/C 198/01) van 27 juni 2014" vervangen door de zinsnede "Nr. 2022/C 414/01 van 28 oktober 2022".

Art. 16. In artikel 19, tweede lid, van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019, wordt het woord "associatie" vervangen door de woorden "universiteiten en de hogescholen".

Art. 17. In artikel 20 van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "het technologisch innovatiebeleid" worden telkens vervangen door de woorden "de innovatie";

2° de paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§ 2. De associaties rapporteren jaarlijks voor 30 april aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de innovatie, over de realisaties van jaar n op het vlak van de samenwerking tussen de associaties onderling en in het kader van het VLAIO Netwerk, vermeld in artikel 8, § 1, tweede lid, 6°, en tevens over de geplande activiteiten voor jaar n+1."

Art. 18. Artikel 20/1 van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 20/1. §1. Het associatiebestuur rapporteert via zijn universiteit en hogescholen maximaal over het gebruik van hun IOF- en interfaceactiviteitenmiddelen aan FRIS, de informatieruimte van de Vlaamse overheid voor onderzoeksinformatie, vermeld in artikel 2/3 van het decreet van 30

april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid. Daarbij wordt volgens de geldende procedures en technische standaarden de nodige detailinformatie bezorgd zodat er vanuit FRIS minstens kan worden gerapporteerd over:

- 1° de inzet van de IOF-middelen, uitgesplitst naar de projecten en de mandaten, per type, zoals gedefinieerd in artikel 4, de onderzoeksdiscipline, het begrotingsjaar, de onderzoekers en de onderzoeksgroep van de universiteit of de hogeschool die de financiering ontvangen;
- 2° de wetenschappelijke publicaties, inclusief de publicaties die worden meegerekend voor de berekening van de parameter 2, vermeld in artikel 10, §2, de doctoraatsproefschriften en de onderzoeksdata;
- 3° de gepubliceerde aangevraagde en toegekende octrooien, zoals die worden meegenomen in de berekening van de parameter 5, vermeld in artikel 10, §5;
- 4° de wetenschappelijke apparatuur die aangeschaft is met de IOF-middelen in het kader van een IOF-onderzoeksproject;
- 5° de regionale, nationale en internationale samenwerking;
- 6° de interdisciplinariteit.

§2. De aanlevering van de gegevens, vermeld in paragraaf 1, heeft betrekking op de periode vanaf 1 januari 2019. De associaties stellen samen met het bevoegde departement de precieze definities op en bepalen de nadere modaliteiten over de aanlevering van de gegevens aan FRIS.

§3. De financiële rapportering over de inzet van de IOF- en interfaceactiviteitenmiddelen gebeurt integraal via FRIS. De toekenningen van IOF-onderzoeksprojecten en IOF-mandaten worden in FRIS gerapporteerd op detailniveau per kostensoort. De bestedingen van de onderzoeksprojecten worden alleen gerapporteerd aan FRIS na afloop ervan en op projectniveau, niet per kostensoort. Over de bestedingen van de mandaten wordt gerapporteerd via FRIS op het niveau van een individueel mandaat. Over alle andere bestedingen met de IOF-middelen en bestedingen met de interfaceactiviteitenmiddelen wordt via FRIS op geaggregeerd niveau gerapporteerd. Voor de interfaceactiviteitenmiddelen betekent dat een rapportering op het niveau van de hoofdruiken personeels-, werkings- en overheadkosten.

Het bevoegde departement gebruikt die informatie als basis voor de overzichtsrapporing over de inzet van de IOF- en interfaceactiviteitenmiddelen. Het bevoegde departement bezorgt die rapportering jaarlijks proactief aan de associaties ter validering en gebruikt het gevalideerde overzichtsrapport voor de goedkeuring van de rapportering door de Vlaamse minister, bevoegd voor de innovatie, zoals beschreven in artikel 20.

§4. Om de kwaliteit van de data in FRIS over de inzet van de IOF-middelen verder te verzekeren, wordt ten minste de volgende informatie bijkomend aangeleverd:

- 1° voor onderzoekers: een ORCID, het geslacht, het statuut en, als dat van toepassing is, de datum van de verdediging van het doctoraat;
- 2° voor projecten en mandaten: de slaagpercentages van de ingediende projecten en mandaten, de goedgekeurde projecten en mandaten op detailniveau, het begrotingsjaar, de onderzoeksdiscipline en de rol en de expertise van de houder van een IOF-mandaat, het type project, en de partners, vermeld in het contract, inclusief het land waarin ze gevestigd zijn;

- 3° voor publicaties: als dat bestaat, het label voor BOF-WoS en VABB-SHW, een ISBN, een ISSN, een DOI, een openaccesslabel, de link naar het digitalrepository, en, als dat van toepassing is, de link naar het IOF-project of -mandaat;
- 4° voor datasets: informatie over de inhoud, de toegankelijkheid, het technische formaat, een DOI, een opendatalabel, de link naar de opendatarepository en, als dat van toepassing is, de link naar het IOF-project of -mandaat;
- 5° voor wetenschappelijke apparatuur: een link naar het IOF-project en, als dat van toepassing is, het IOF-mandaat en informatie over de toegankelijkheid en gebruiksmodaliteiten;
- 6° voor octrooien: als dat van toepassing is, de link naar het IOF-project of het IOF-mandaat.

§5. Publicaties die resulteren uit het onderzoek dat gefinancierd is met de IOF-middelen, worden zo snel mogelijk gratis en online toegankelijk gemaakt in een openaccessrepository. Data op basis van dat onderzoek worden publiekelijk ter beschikking gesteld volgens het principe "zo open als mogelijk, zo gesloten als noodzakelijk". De monitoring en rapportering daarvan verlopen via FRIS. Daarvoor wordt rekening gehouden met de afspraken die worden gemaakt in de Flemish Open Science Board.

In Vlaanderen is FRIS de centrale informatieruimte voor de connectie met de European Open Science Cloud, afgekort EOSC. De Vlaamse minister, bevoegd voor de innovatie, kan, in samenspraak met de Flemish Open Science Board, afgekort FOSB, en na de toetsing van de technische haalbaarheid, de openaccesspublicaties en de onderzoeksdata uit het onderzoek dat gefinancierd is met de IOF-middelen, volgens de FAIR-principes via FRIS toegankelijk maken voor EOSC.

§6. De FRIS-data die publiek ontsloten mogen worden, worden ter beschikking gesteld als open data conform de modellicenties van de Vlaamse overheid. Het bevoegde departement neemt de nodige technische en organisatorische maatregelen opdat de vertrouwelijkheid, de integriteit en de beschikbaarheid van de aangeleverde informatie gegarandeerd zijn. Dat betekent dat minstens de informatie over de slaagpercentages, over de toekenningen en de bestedingen van de individuele projecten en mandaten niet openbaar kan worden gemaakt op FRIS. Als de aangeleverde informatie persoonsgegevens bevat, verwerkt het bevoegde departement die gegevens in overeenstemming met de beginselen van de gegevensverwerking uit de algemene verordening gegevensbescherming, afgekort AVG, en komt het bevoegde departement zijn verplichtingen in het kader van die verordening na."

Art. 19. Het artikel 21 van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de eerste zin vervangen door wat volgt:

"In de periode van 1 juni 2027 tot uiterlijk 30 april 2028 en vervolgens vijfjaarlijks tijdens de overeenstemmende periode laat de Vlaamse minister, bevoegd voor de innovatie, het beheer en de activiteiten evalueren waarvoor de subsidies, vermeld in hoofdstuk V van dit besluit, worden ingezet.";

2° in paragraaf 1, tweede lid, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° de plaats van de subsidies, vermeld in hoofdstuk V, ten opzichte van andere middelen voor onderzoek en innovatie en dit mede als deel van een systeemevaluatie;”;

3° in paragraaf 2 en paragraaf 4 worden de woorden “het technologisch innovatiebeleid” telkens vervangen door de woorden “de innovatie”.

Art. 20. In artikel 29 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019, worden de woorden “het technologisch innovatiebeleid” vervangen door de woorden “de innovatie”.

Art. 21. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2024.

Art. 22. De Vlaamse minister, bevoegd voor de innovatie, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 1 december 2023.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en
Landbouw,

Jo BROUNS